

САНА СЛОХ

ХАЙЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 106 (7491) → 1993 ын. Балбазар мыйны 7 күнө. Оштуорушыңк ← Сызданат 25 солкуюбай

СЭЛИЭННЬЭНИ УУЛУУР ТУҮГАР

Орбуюн нэндишкынъэтийн үс тымыт биирэ Чуралгчы салжинъэтийг олпор. Кинилэр бинр саамай сыйтын кынжалчаларынан уу суюга буолар. Чуралчы нүүрүүн үзлбат ойбонгиго, көвүүрээбээт нүүлтээ кубултухийнтийн эрэ маниадьон салгым олохеүйэр, олпор оныахтаах.

Бу күел чычаас, сабердама улахан, онон кырда кураанға уолар. Айтар дас мин кылгас үйәбар үңүс уолуута. Ордун улаханийк 1909 уошынан 1942-жылдардаахха уолбута. Ос котүн түрфән аны иккиси сыл салғаннасынан, күел бүт сизеркелетин көрөрбүтүү уустугуураа буолуу. 1989-жылдаахха «Наука и жизнь» сурумасал В.М.-тәрек ученайылдар XX үйәздиндер сабақалааныннара бөзүттөммөт. Ошо суруйалларынан, 13-с пятилетка олорчу кураан сыйлар буолуухтаахтар. Ити кураан сыйларынын тунаанын Чүчүнчүлүк күелүн төбөк кылларынын таңымын үрдүтүнүүхээ наада. Выбыттары, дамбалары, таас мусостаттан күөлгө түнэр ханаалыныра хөрөмийтуулан онго руохпүүтүү, онон уолбат уунаан хавааччыныахлысты сөл.

Билигги сир тонууда
дизри манных үлэлэри си-
териэххэ, оигорууха наада

Бастикытынан. Хаарылаах шлюз-регуляторын уутун ахаар борууга на мынах, онон 100 см үр дүүхтээх. Итгэх халыгнаах уу түert смыг устата уолууца. Специалистар са бацалынчилнарынан, Хаарылаах регуляторын ту рута мөлтөх, атынын эх тэххэ, сымыр үрдүгээр оно нулүүбүтүнч, муунха сите ызбамматашынан, онтугата ирэн, ажлааты дийнэтэм митигэр сөл. Капитальный времуучен ёйрайнагын «Якутия проводхоз» институт аккаастанар үнү. Чуралчытаацы «Якутводмелиорация» ПМК-тэй сметизий документацинга суюх оногрбото чуолжай. Онон бу регулятор өрөмөнгүй билээ ынсара уустутурбут. Этийн киллэрэбигэн ижээбэс, ингис түнүмжхээ, саппавс ууга аваан Улуу Сынын эргэ бишиты времуучинчихтээх этэ, оччотутар бу биыльтм бийил оно горбут судургу уснын наалэр сааскы ууга балзмийнх оло руу этибит. Биыльт уруукната. 1981 салдаахха, 100-тэн тахса метр усталааца. Чингээчинин сюоту.

духтаах таахуун жетирилгэх таажа. Буюра уу анын гарын хаалар сиртэн ылышллаах тавах. Ордубут уута автарын регулятора Хаарыналаах эзиншээр дүүрэлдэхийн таажа. Ханаалын күрүлгээнийгээр Бабаев үзээр баарын цангалдаа гаастары ислийн тэлгэгтийнхээ. Иккүйн энэ, санга таас муоста ханаалын буора, сүнчнүүжин, ылышллан бүтэн эрээр, Бийлигийн таагара дынэттийн бултууньыбайттан санга таас муостаадаа дээри үрэх арга сүнчнүү буелзэнхтаах уонна ханаадаа бишрэхтэйн мөдьөвслөлоро 0,5 и үр дүхтэх таажа очижуудаа Хаарыналаах шлюз-регуляторын боруогуттан бишрэхтэйн метр үрдүхтэх таажа. Ол аятаа түйтэй салын уолухтаах уутын таёмын эрүүнэйдээ битгээсэй чуолгайданнаа ын муоста аргаа өртүүтэй оскоюла аяннаа замын-балконийн таах дынэлэргэ дээрийн бишрэхтэйн мөдьөвслөлоро нөхөн төхөөрөмжтэй таажа.

урх урукку сунъээ ууну
потутэр бассейнгга кубу-
луйохтаах, ону хийвийс-
тываний наадаа туна-
мынхах. Урх санга сун-
ьын иккөртүүэн энти-
раан таңгара дээзтийн
чаныттан театр анынан ю-
һээ дээски мас одордон
үүннэригэхтээхнит, ол ал-
леялаах, - абырладалаах,
киби одорон суннинанэр
ыснамыайкалардаах бу-
луухтаах Олохтоох дъа-
валта бу улээж ишнийн
чанын былааннаахтык, ак-
тивнейдых Кыттаниардо
эрзийллэр.

Усуунэн, наамынхан сир-
гэ блорор ыаллары ууга
ылларбат сыйалтан таңгара
дээзтийн булгүүшвийттэн
Ырын Тумуска дээри дам-
ба оюнгулуюхтаах Дамба
ардаа энэригээр 7 гентар
ишинаах сиргэ (Куутайцаа)
спортивний сүйтгэлийн «са-
йын сетүүдүүр, саас ханг-
ылын, курхажийнлори
мытар» бассейнны онгорог-
жийн киллэрбэдтим. Ону
стадион тутуута утууруйбу-
та. Билиги уу суворуулан
умнцууга хаалла. Дынгэр,
нурал иамы түннанан, ба-
ламинийн үзэтийн садалынх
бэлээ альчинын эзтэхээ

ылыштышын күрсөлдүн күнгөр күмәх, гравий күнгөр тулуохтаах эт.

Тердүйнен. Таатта уразыны, Чурагчы күелүү ууларын систематигар манзыктары оворуохла. Липпиззэх быйытын тайнаңды добуун эргэ быйыт, урдатиллиицхтээх, кетирэтийлиицхтээх. Икибинде Аан Тумунахтаа — Липпиззэх үрдүләригэр олорду, дубут турбалар от головкаланыахтаахтар. Усуунен. Таатта уразынынни быйыт бишк тайнаахтын сибебицхтээктөр уонна үрдүхтээхтэр. Тердүйнен, үрэх улахан быйытын откоюн сиңэрилдин тзох, ердубут уута азанырыгар ашаш таас сүлбөй шлюз-регулятор тутуулуохтаах. Ити «Якутнироводхоз» институт бирлешилгүү хойтапшилтимен сир тонкуур днәри жыллара уустук. Калар салы. Мысык Харбалатын күөлү сифоннан нызыманан хазычыллыян сол.

дарынан бүлээнхэтгээгээр. Бу үзээн толоруухтаа «Икутводмелиора ц и я» ПМК-тэй ихкү станцийны төгнүүлж үзэгдэхтээх, маныаха нырдьваас механизатордар активийн кылтымын ын аллараа зөрүүлээр.

Аның ууга анаан Куобалы нүүчүн быйыл хаанаан да чөлүгөр түнээрээр тутууну ынгылтыхынан табыллар. Куобалы куудатыгар баар үс булгун-нъябы дамбаларынан холбогтулоо хада. Еворуу куразынын тубаван, уу анынгар хаалар сириттэн ылыштаахын. Күелтэн ордубут ууга куула хос уруйзэн быйыттарга суюн наабанка вайна турохтаах.

Куохара урээр иккиз сылларга туроурсан тааси муюостаны туттардыбыт. Сырмы абылышына, ханаалын үлээти үзүүрүйзээ чухааста. Тутуу сыйнатын милдиндерд солкуобайтал таьыста. Дээ ити кийинтэй бүтэр-булпүтүү, оногдууллар-онгоцууллубутун кийин из, сорох тарилтадар салайаачылара муюоста туутуунан сибээстээн урэсүйчүүн үларытai эмэггииня алдьяатта дизэн минигин хомуртайллара хомолтолоох. Муюостаны тутаач

(Бүтүүгүн 3-с стр. көр)

Ханаайыстыбаларга сүөһү абылыгын бэлэмнээнин

(Балаңан ыйын 6 күнүнээги сводка)

Ординации статистика отдела.

ПИХТАТТАН ЭМТЭР

Красноярской-25 электрохимической заводской конверсии программирована туннель 15—25 бырынын үрдөттар экологическая ортуулык ыраас сийлүү препараты (спирокон) болзуминан таңааралык. Ол нинди жетекчилүүттөн, хатырыгыттан онгоцуллар Автордара — Сибирь ученическими. Бүл препаратынан ыңызынан кыратылса да ыстардаххи, учтүэл түмүнчөлөри сизгилилэх сөн.

РНТА—ССТА фототэ

ТУНГАР
ылыштыбыт нырсын ти
нугар кумах, гравий ку
шынчактар, ша

Төрдүүчүн. Таатта үрэбүн. Чурагчы күөлүн уу

ларын систематыгар маңыздары оқоруохх. Лиңиззәк быйытын таңынан бы лобуун арга быйытас урдатилдиштәз. көтире түлгинахтәз. Иккүйінен Аан Тумунахтаах—Лиңиззәк үрдүләрінгәр олордуда дубут турбалар отоловка ланыахтаахтар. Үсүүнен Таатта уржыннән инин быйыт биш таңыннаахтык салбейнштәзстөр үйнеке үрдүхтәзхтәр. Тердүүнүзин, урах улахан быйытын откона сиңерилдинкүз тзох, ердубут уута вана рыгар анаан таас сүлбөр шлюз-регулятор тутулдуохтаах. Ити «Якутингөроводхоз» институт биралығын хойтаппаптынан сир төңүор днәри кылларада уустук. Калор сабак Мышк-Харбалатин күвәт сифоннай ныманан хазыч чыллын сөз.

Ба да съзлааңдар быстар
мелтх. Ол, баңар, куох
үүнээй ыбытын оттуу
хомукулдууттан буюу
Бу ининзөн сымларга
тандыртаккы, ордук быйыл
гы сыйынга манынха сүол
та уурулубатак курдук
Маны хаанастыбызала
бытарбыныларынаң си

Күнүңгү бурдук хомуу
руттан соломону- сүнүн
аңызлыгар ырратса суюкту
туһаныхха сех. Манимак
эбии аңызлыгы балэмік
хининен дъарыктанар зөв
нолар. Чудук үүчүү зөв
лара ылсылан миисттэ

Күнү-дышы изтән жаңылардың көмүр анындағы орнаменттердің түшінімдерін сипаттауда. Бұл орнаменттердің көмүр анындағы орнаменттердің түшінімдерін сипаттауда. Бұл орнаменттердің көмүр анындағы орнаменттердің түшінімдерін сипаттауда.

БИРЛАГЫ
ИЧКЕСКОГОРЕКЛАМНЫЙ ТАБААРЫ

„АРЧЫ“ ҮӨРЭТЭР-ҮЛЭЛЭТЭР КОМБИНАТ

Дөйдуга рынок сыйнашыларыгар киришиң, сәрэйиллибетин уонна чакты-басчы посторун да курдун, ныра тәрілтәләртән улахан предпринимчига, производственнай хөхбөйнүктәре тиңиз үзүйт ахсаанын сарбыны, арыбатын смылтата уссоң иңдер оноюбор тиң сирисер тиңиз отен калла. Бу, бастаптан турал, наһиязынын өрдүк кыламмат арангатыгар охсуулда буолуох курдун. Тәрілтәләр, нардығы наистәбике оттахх, ордук бу араскагаттан чөлең ишаларынан босхолон сатылларда баар суол. Онон, дорусаб дьону кытта конкуренцияланып, үзинин хааччылымы уустуугар.

Биңиги оробуоммутуугар 500-тән таңса инбизиттер, 100-тән лаппа таңса инбизиттер содолор бааллар. Маны таңынан араас тәрілтәләртән үзүннәр сарбыныңга түбәспиттер, салтын бастакы иделэрреттән атын хайысхалаах үзин, идени ылымхатарын да барадааччылар суюх буолбатахтар.

Бу билүгни кам, бириншэ баарды хоту кылла охсубат проблемаларынан хайдах таҳсиха, салтын ким-тох буслууха, үзләххә дини болпуроос уссиюн таҳсара, туваанинхатары түйэ-хаана тутара ейдөөр.

Бу баар баланжанынаны ырыткан көрөн, онон сияттарән үзинин хааччылымы оробуоннаң кишиниң ишнән бейлигты сый тохсуннүйттән «Арчы» үөрэти-үләлтәр комбинат айыллобыта. Кини салынан-соругунаң избизиене кынаммат аранттын, инбизиттери, инбизиттер содолоох уонна эзбек ордоох ийдәри чөлчү үлэ киистетигар үөрэтэн идени

бизни буолар.

Комбинатынан үе идэбэ үөрэтбет: барганаң тигин; атах танайын тигин; сүненширий уонна галантарейней иононуугары тигин.

Үорххә кирибитеңи бу идләргэ опытаах маастардар Любовь Николаевна Захарова, Лидия Гаврильевна Кайдалова, Матрена Ивановна Петрова уонна технолог Ирина Аркадьевна Сицева үөрэтиллэр, идени баыымырга үүнжаллар.

Билигги комбинатка 23 ишнән үзләнип, үгүстәрә ишнамнат врана: түрт инбизит, инбизит ордоох иккى ийз, иккى аңардац ийз, элбэх ордоох иккى ийз, инбизит кәргезизең иккى дыхартар уо. Д. я.

«Арчы» үөрэти-үләлтәр комбинат тәріллүннитеттер Саха Республикасын Улээ уонна үзләххә булууга комитета 8 мелүүүн салкуубайы смета быннынан жөрбүтэ. Бу ул сырьеңи, оборудование-лары атындааныга, еромүүнү ытышыга уонна иштэр энергияны тунашыга ороскуоттамыта.

Комбинат «Күннәй» аччыгый колективинай предприятие эргэ дынзин арендалаң үзлени олорор. Дын кырааңас, кынынтын камын тымнын булаа, үзләнбитеңиң маражаттары корустүбүт. Бу болпурооска Чурапты сализиңдеги дынналтата көмеленүөх булаан эрзинэр.

Ким иде ылан үзләнип барадаахтарга биңиги комбинатын азаа азаа.

**Двдор СОФРОНОВ,
комбинат директора.**

Комбинат ишнән фирмений мадаңынын айылдан үзләнип. Манган комбинатка тигизләбеттөр бородуусуналары атындааччылар бәрән изрәхсан, хамаңылар ылаллар. Мадаңынын долбуурдарыгар айанга, хамаңылтары түтүллар тирии сууинкеттән сабаалын бергөнзө, атах таңастарыгар тиңиз тарымлар турар. Араас сууинкеттери эмис атын-

занынхын сөл.

Бу фирмениң мадаңын биир уратыта—билигиги сыйналартан атындаан табаар барадча чөлчөннөттө уонна кыра ордортого анаан тиғитлэр боргандар, атах таңастарда манна маддән баар буолуулара. Онон дын тиңигиңиң быспакка сыйдваллар.

Көлзөр ортугер бәйзитин атындааччыларын сангаттан-саңа соңу, аризисе табаардарынан үөрдөргө кыннаар. Виллон турар, онууха бастакы уочарат байз бородуусуналарын избизиенеңде таңаврын сүрун миестени ылышаа.

Снимок: мадаңынын сыйналасын Евдокия Семёновна Макарова.

○ ҮӨРЭХХЭ ҮЛҮННЫ—СЫЛ УСТАТА.

**○ ҮӨРЭНИИ БОЛЬДЬОБО—З-Б ҮЛГА
ДИЭРИ.**

**○ ҮЛЭТЭ СУОХ ДЫОН ҮӨРЭНЭР КЭМ-
НЭРИГЭР СТИПЕНДИЯ ТӨЛӨНӨР (ОРТО
ХАМНАС 75 БЫРЫЫНА, МАНЫАХА
КЭЛИН ҮЛЭЛЭЭВИТ ТЭРИЛТЭТТЭН ХАМ-
НАС ҮСНСЫРААПКАТА БААР БУОЛУОХ-
ТААХ).**

**○ ҮӨРЭБИ БҮТЭРБИТТЭРГЭ АНАЛ-
ЛААХ СВИДЕТЕЛЬСТВО БЭРИЛЛЭР.**

**○ ҮӨРЭХТЭРНИИ БҮТЭРБИТТЭР КОМ-
БИНАККА ҮЛЭЛИН ХААЛЫАХТАРЫН
ЭБЭТЭР ВЭНЭЛЭРЭ ЧААЛЫНАИ ҮЛЭ-
ЛИЭХТЭРНИИ СӨЛ.**

**○ АТЫН ТЭРИЛТЭВЭ ҮЛЭЛИН-ҮЛЭ-
ЛИН ҮӨРЭНИИ ТӨЛӨБҮРДЭЭХ.**

ҮӨРЭХХЭ кирини болпуроостарын комбинатка ишлэн эбэтэр 21-732 телефонунан билснэххитин сөл.

Любовь Николаевна ЗАХАРОВА
Лидия Гаврильевна КАЙДАЛОВА
Матрена Ивановна ПЕТРОВА

